

Naujas gyvenimas Vilniuje: dvidešimtmetė Emily iš Vokietijos atranda savo šaknis Lietuvoje

Oro uoste Emily negalėjo sulaikyti ašarų. Brolis apkabino guosdamas: „Tai tik keli mėnesiai.“ Tačiau ji žinojo: tai ne keli mėnesiai – tai naujas gyvenimas. Dvidešimtmetė Emily – pirmo kurso Vilniaus universiteto studentė iš Vokietijos. Mama – lietuvė, tėtis – vokietis. Baigdama mokyklą, dar nežinojo, ką norėtų studijuoti ir kur. Mamai radus internete informaciją apie Lituanistinių studijų programą, kur galima išmokti lietuvių kalbą, gilintis į Lietuvos visuomenės, kultūros, literatūros, politikos, istorijos studijas, Emily pagalvojo, kodėl gi ne? Juolab čia turi giminaičių, kuriuos galėtų aplankyti Pabradėje – vos valanda kelio nuo sostinės. Kviečiame susipažinti su Emily, kaip jai sekėsi įsikurti Vilniuje, kokie jos įspūdžiai iš studijų ir ko labiausiai pasiilgsta.

Dr. Eglė Gudavičienė, Vilniaus universitetas

Emily, gal galite daugiau apie save papasakoti – iš kur Jūs esate? Kokią vietą Jūsų gyvenime iki šiol užėmė lietuvių kalba ir Lietuva?

Esu Emily-Marie, man dvidešimt metų, esu iš Vokietijos. Gimiau Lietuvoje, nes mano mama yra lietuvė, bet vėliau išvykome gyventi į Vokietiją. Kiekvieną vasarą atostogaudavau Lietuvoje. Prisimenu šį laiką kaip vieną gražiausių. Labai liūdėdavau atėjus laikui grįžti į Vokietiją, norėdavau likti ilgesniam laikui.

Augdama Vokietijoje visada jutau pasididžiavimą savo lietuvišku paveldu. Mėgau ir iki šiol mėgstu su draugais dalintis lietuvišku maistu, pasakoti apie Lietuvą.

Daugelis mano aplinkos žmonių Vokietijoje tik iš manęs ir sužino apie Lietuvą.

> *Augdama Vokietijoje visada jutau pasididžiavimą savo lietuvišku paveldu. Mėgau ir iki šiol mėgstu su draugais dalintis lietuvišku maistu, pasakoti apie Lietuvą. Daugelis mano aplinkos žmonių tik iš manęs ir sužinodavo apie Lietuvą.*

Vokietijoje užaugusi Emily-Marie nusprendė studijuoti Vilniuje | Asmeninio archyvo nuotr.

Ar kalbėjote lietuviškai gyvendama Vokietijoje?

Deja, Vokietijoje pamiršau savo gimtąją lietuvių kalbą, savo mamos kalbą. Paaugusi mėginau mokytis savarankiškai, stengiausi su mama daugiau kalbėti lietuviškai, bet nepavyko. Tai viena priežasčių, kodėl studijos Lietuvoje, man atrodė, puiki proga išmokti lietuvių kalbą.

Kada pirmą kartą rimtai pagalvojote apie studijas Lietuvoje? Kodėl pasirinkote būtent Vilniaus universitetą?

Pasirinkau studijas Vilniaus universitete, nes tai geriausias universitetas Lietuvoje. Be to, turi seną, nuostabią ir itin didelę biblioteką. Nuostabus senųjų universiteto rūmų kompleksas, kur vyksta paskaitos. Mano teta Lietuvoje taip pat rekomendavo šį universitetą. Taigi, apsispręsti nebuvo sudėtinga. Šeima ir draugai mane visiškai palaikė. Nors jiems buvo liūdna, kad išvyksiu, bet jie matė, kaip stipriai esu prisirišusi prie Lietuvos, kokia ji man svarbi. Taigi, turėjau žengti šį žingsnį, kad būčiau laiminga.

Turbūt atsisveikinti nebuvo paprasta?

Niekada iki tol nebuvau gyvenusi kitoje šalyje, ir dar viena. Drąsinau save mintimi: nors ir labai baisu, šis žingsnis suteiks man vertingos patirties. Tai teikė jėgų, bet vis tiek, atvykusi į oro uostą, negalėjau sulaikyti ašarų. Brolis guodė mane apkabinęs: „Tai tik keli mėnesiai, netrukus tave aplankysime, nesijaudink, Emily“, nors paprastai mes vienas kito anksčiau neapkabindavome. Gera žinoti, kad Vokietijoje yra žmonių, kurie manęs laukia ir ilgisi. Supratau, kad mano gyvenime prasidėjo visiškai naujas etapas.

Rugsėjo pirmosios šventė Vilniaus universitete | VU archyvo nuotr.

Ką jūs studijuojate? Gal galite papasakoti daugiau?

Esu bakalauro studijų programos, kuri vadinasi Lituanistinės studijos, pirmakursė. Ji įdomi ir unikali tuo, kad pirmus dvejus metus intensyviai mokomasi lietuvių kalbos ir anglų kalba klausoma dalykų apie Lietuvos kultūrą, istoriją, politiką, kalbą, literatūrą, kaimynines šalis, o nuo trečių studijų metų visi dalykai bus tik lietuvių kalba. Išmokau įdomių naujų dalykų. Pirmame semestre ypač daug sužinojau apie Lietuvos istoriją ir mitologiją.

Ar prisimenate savo pirmąją dieną universitete?

Tiesiai šviesiai galiu pasakyti, kad labai nerimavau, juk universitete nepažinojau nė vieno žmogaus. Prisimenu Rugsėjo 1-ąją – tai diena, kai visoje Lietuvoje mokyklos ir universitetai švenčia naujų mokslo metų pradžią. Vilniaus universitetas turi tradiciją – ir studentai, ir dėstytojai dalyvauja eisenoje nuo Seimo iki universiteto Didžiojo kiemo. Sunku apsakyti, kiek emocijų tą dieną jaučiau! Nekantravau kuo greičiau pradėti mokslo metus, buvo smalsu, kas manęs laukia toliau.

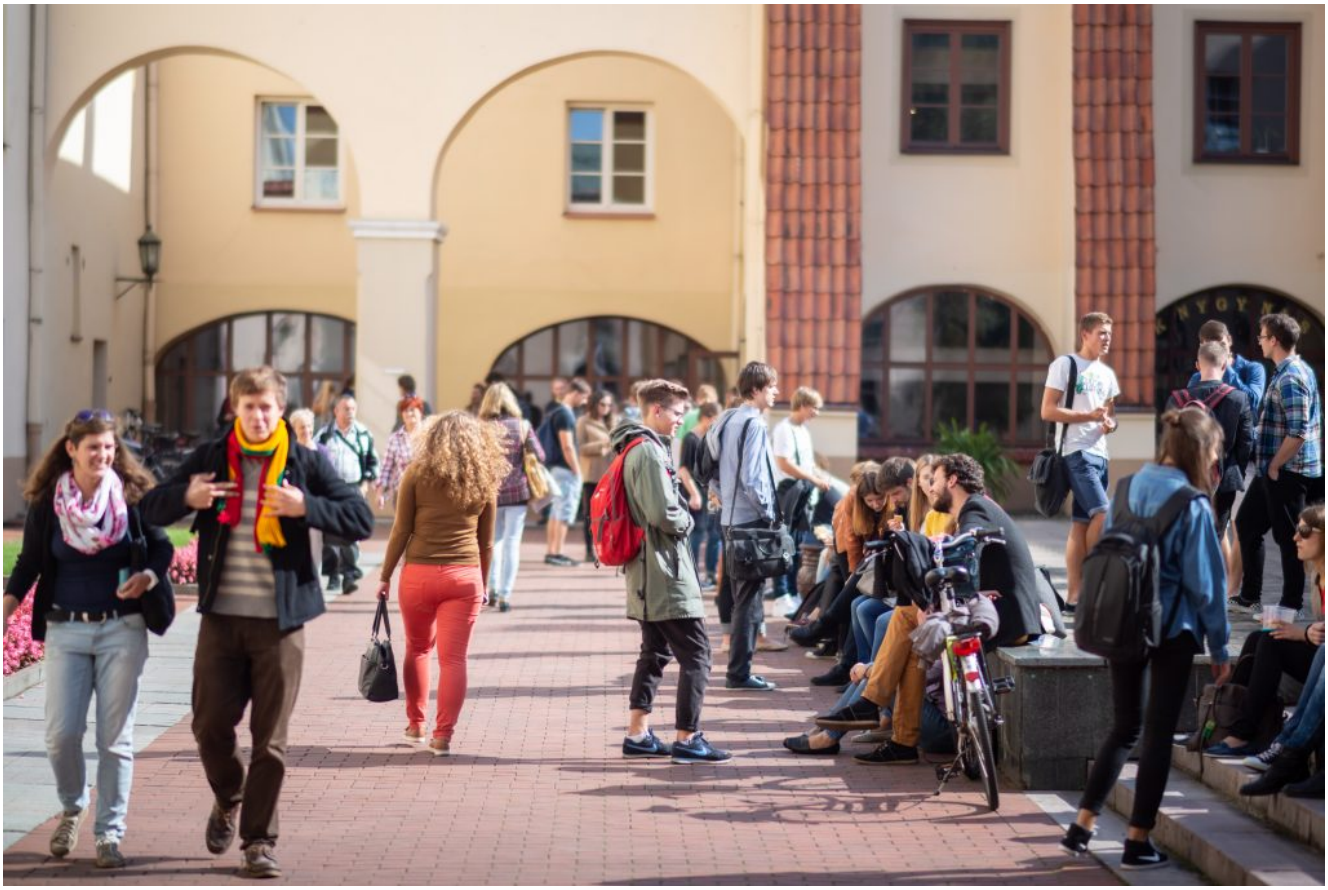
Rugsėjo pirmosios eisena Vilniaus universitete | VU archyvo nuotr.

Ar buvo staigmenų apsigyvenus Vilniuje?

Persikelti gyventi į Lietuvą, žinoma, buvo kas kita, nei atvykti vasaros atostogų pas gimines. Pirmame semestre ne kartą patyriau kultūrinį šoką. Stebino, kokios svarbios lietuviams jų tradicijos, su jomis susiję renginiai, šventės. Kai kurios tradicijos siekia itin senus laikus – ikikrikščioniškus pagonybės laikus. Negaliu nesižavėti, kaip lietuviai myli savo kultūrą. Tiesa, lietuviai gali atrodyti labai drovūs, kai kurie sakytų, kad šaltoki, bet geriau juos pažinęs supranti, kaip klydai.

Kas Jus labiausiai nustebino, vis dar stebina studijuojant Vilniaus universitete?

Man labai patinka mūsų universiteto Filologijos fakulteto pastatai ir erdvės, gausybė kiemelių. Tarp studentų šie senieji rūmai garsėja kaip labirintas. Galiu patikinti – tikrai taip ir yra. Paskaitos vyksta senamiestyje, šalia gausu kavinių ir restoranų. Kai kurios auditorijos paslėptos rūsyje. Rudenį kiekvieną dieną atrasdavau vis naujų koridorių, fakulteto erdvių su sienų tapyba, mozaikomis, freskomis – šie netikėti atradimai mano studijų laiką darė dar įdomesnį.

Sarbievijaus kiemelio šurmulys | VU archyvo nuotr.

Kurie studijuoti dalykai paliko didžiausią įspūdį?

Man labai patiko paskaitos apie šiandienos Lietuvą ir lietuvių kasdienybę. Šiame kurse buvo daug Erasmus studentų – daug bendravome, susiradau draugų. Man patiko dėstytoja Inga Hilbig, jos bendravimas su mumis ir tai, kaip aistringai ji mums dėstė. Kurso pabaigoje turėjome parengti pristatymus, kokie mums atrodo lietuviai, kaip juos suvokiame. Labai įdomu.

Šioje bakalauro programoje galima išmokti lietuvių kalbą B2 lygiu. Pirmame semestre pradėjote nuo pradžių. Sako, kad lietuvių kalba sunki, bet ar tikrai?

Kalbos mokymasis visada yra sudėtingas. Ypač gramatika. Tačiau jei nusprendi ko nors mokytis – negali pasiduoti. Mūsų grupė buvo gana nedidelė, todėl buvo lengviau, gavome individualaus dėmesio. Be to, lietuvių kalbos mokė nuostabios dėstytojos. Jos žinojo, kaip sunku mokytis naujos kalbos, ypač lietuvių, todėl buvo kantrios ir mus labai skatino ir palaikė.

> *Visiems, kurie nori, bet dvejoja, ar nori studijuoti Lietuvoje, galiu patarti tik viena – tiesiog darykite tai. Jums bus baisu, tačiau nė kiek neabejoju – jūs*

nepasigailėsite. Grįšite prie savo šaknų, tėvų gimtosios kalbos.

Ar pasiilgstate Vokietijos? Ko labiausiai trūksta gyvenant Lietuvoje?

Be abejo, labai ilgiuosi draugų, šeimos, savo katės Mimi ir kebabų, nors skanių kebabų yra ir Lietuvoje, tad tai pakenčiama (*juokiasi*).

Emily-Marie Trakuose | Asmeninio archyvo nuotr.

Ką pasakytumėte užsienyje gyvenantiems jauniems lietuvių kilmės žmonėms, svarstantiems apie studijas Lietuvoje?

Visiems, kurie nori, bet dvejoja, ar nori studijuoti Lietuvoje, galiu patarti tik viena – tiesiog darykite tai. Jums bus baisu, tačiau nė kiek neabejoju – jūs nepasigailėsite. Grįšite prie savo šaknų, tėvų gimtosios kalbos. O kur dar kitos malonios akimirkos, pavyzdžiui, jaukūs vakariniai pasivaikščiojimai po Vilniaus senamiestį. Jis toks gražus – niekaip negaliu juo atsigrožėti.

Emily, žinau, kad Jūsų mama daug prisidėjo prie to, kas studijuotumėte šioje programoje. Ar mama nepakeitė nuomonės dėl Jūsų studijų, gyvenimo Lietuvoje?

Geriau paklauskime mamos, ką ji mano.

Miela Asta, kaip ryžotės išleisti Emily studijuoti į Vilnių?

Emily-Marie jau pusmetį studijuoja Vilniuje, lietuvių kalbą ir kultūrą. Labai didžiuojuosi ja, nes matau, kaip stropiai ji mokosi, vis geriau ir laisviau kalba šia gražia, tačiau nelengva kalba. Emily yra gimusi Lietuvoje, ypatingą – Vasario 16 – dieną. Kai jai buvo ketveri, mes išvykome gyventi į Vokietiją pas jos tėtį. Laikui bėgant, lietuvių kalba, deja, pasimiršo, nors namie bandžiau bendrauti dviem kalbom.

Augant Emily kasmet lankėmės Lietuvoje. Mačiau, kaip ji myli Lietuvą. Vokietijoje visiems su pasididžiavimu pasakodavo, kad yra iš Lietuvos. Mokykloje dažnai darydavo pristatymus apie Lietuvą.

Paskutiniais mokslo metais Emily dar nebuvo apsisprendusi, ką norėtų mokytis. Kartą spontaniškai jos paklausiau, gal norėtų studijuoti Lietuvoje. Ir jos akys sužibo. Emily džiaugsmingai atsakė: „Taip.“ Mačiau, kokia ji buvo laiminga gavusi atsakymą, kad priimta į studijas. Džiaugiausi ir aš, nors, aišku, išleisti ją man buvo sunku. Labai jos pasiilgstu, bet mes kas dieną susirašome, susiskambiname. Ji daug pasakoja apie Vilnių. Ir apie kalbą – kokia ji sunki (*juokiasi*). Per šį laiką Emily tapo daug drąsesnė, ėmė labiau pasitikėti savimi. Dažnai užkalbina lietuvius ir nori susidraugauti ne tik su lietuviais, bet ir kitais studentais iš kitų šalių. Žiema gal buvo sunkesnis laikas, mažiau motyvacijos, bet atėjo pavasaris – ji vėl pamatys nuostabų Vilnių ir nuostabią Lietuvą kitomis akimis. O kas ten žino… gal ir mane įkalbės grįžti į gimtinę?

Daugiau informacijos apie Lituanistinių studijų programą: *https://www.vu.lt/en/studies/bachelor-studies/lithuanian-studies*

Visus susidomėjusius kviečiame teirautis daugiau informacijos *studijos@flf.vu.lt*.

Lietuvių kilmės piliečiams – studijos nemokamos.

Europos Sąjungos ir ELPA (Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija) šalių piliečių paraiškos priimamos iki 2026 m. liepos 1 d., o visų kitų šalių piliečiams (ne ES ir ne ELPA) – iki 2026 m. gegužės 1 d.